

گلشن

■ گلشن مهر شناسنامه گلستان است

■ سه شنبه ۲۴ دی ماه ۱۳۹۸ / سال بیست و یکم / شماره ۸ / ۱۹۵۴ / صفحه ۲۵۰۰

دکتر کتولی معمار
و عضو هیات علمی دانشگاه:

در پی سبکی زندگی می کنیم

۴-۵

همه دستگاه ها و واحدهای تولیدی
و خدماتی نسبت به دریافت سوخت...

۳

مرجان کار

تولید کننده

بلوک سقفی و تیغه دیواری

www.marjankar.ir

در خدمت توسعه مسکن در شمال کشور

تلفن کارخانه گرگان: ۰۱۷-۳۲۱۶۴۵۲۷

دفتر فروش گرگان: ۰۱۷-۳۲۲۲۳۶۴۲

یادداشت اول

رنسانس در معماری شهری

■ با مسوولیت سردبیر

در حال حاضر کشور ما با پیشینه‌ای بیش از ۵ هزار سال معماری و شهرسازی وضعیتی تأسفبار را تجربه می کند واقعیت این است که به‌ویژه در فضاهای شهری به لحاظ معماری و زیبا سازی کم کاری کرده‌ایم. بخشی از مسأله به این بازمی گردد که اراده و آرمان ملی در اجرای طرح‌های ملی بسیار ضعیف بوده و بخشی دیگر به دلیل کم کاری متخصصان در بررسی و شناخت معماری کهن ایرانی است. در نتیجه این کم کاری و نبود پژوهش، شناخت، آگاهی و دانش کافی نسبت به الگوهای کهن معماری وجود ندارد. اگر می توانستیم از الگوهای معماری کهن بهره ببریم امروز استفاده ی از الگوهای غربی این میزان رواج نداشت و شهرها و فضای شهری ما تا این اندازه بی هویت نبود. ما امروز میراث پرشکوه به جای مانده از گذشتگان خود را از دست داده ایم و چیزی برای انتقال به آیندگان نداریم، و آنچه امروز به عنوان معماری و ساختمان در شهرها می بینیم هیچ اشتراکی با تاریخ کهن و میراث چند هزار ساله ی ما ندارد. فردوسی در شاهنامه درباره چگونگی ساخت و میزان استحکام ایوان مداین که برجسته ترین یادگار دوران ساسانی و بزرگترین طاق گلی دنیاست می گوید:

کنون از مداین سخن نو کنم
صفتهای ایوان خسرو کنم
که خسرو فرستاد کسها به روم
به هند و به چین و به آباد بوم
برفتند کاری گران سه هزار
ازیشان هر آنکس که استاد بود
ز خشت و ز گچ بر دلش یاد بود
چو صد مرد بیرون شد از رومیان
ز ایران و اهواز وز هر میان
ازیشان دلاور گزیدند سی
ازان سی دو رومی و دو پارسی
بر خسرو آمد جهان دیده مرد
برو کار و زخم بنا یاد کرد
بلو گفت شاه این ز من درپذیر
سخن هرج گویم ز من یادگیر
یکی جای خواهم که فرزند من
همان تا دو صدسال پیوند من
نشیند بلو در نگردد خراب
ز باران وز برف وز آفتاب

کوتاه سخن اینکه معماری ما بیش از هر چیز دیگر امروز به هویت نیاز دارد هویتی که تنها در سایه ی یک رنسانس در طرح ریزی شهری محقق خواهد شد.

تداوم حیات فرش ترکمن
در گرو حمایت مسئولان

«۸»

صنایع دستی پیام رسان
فرهنگ و تمدن ایرانی اسلامی در جهان

«۶»

۷۰ درصد مدارس توسط
خبران ساخته می شود

«۲»

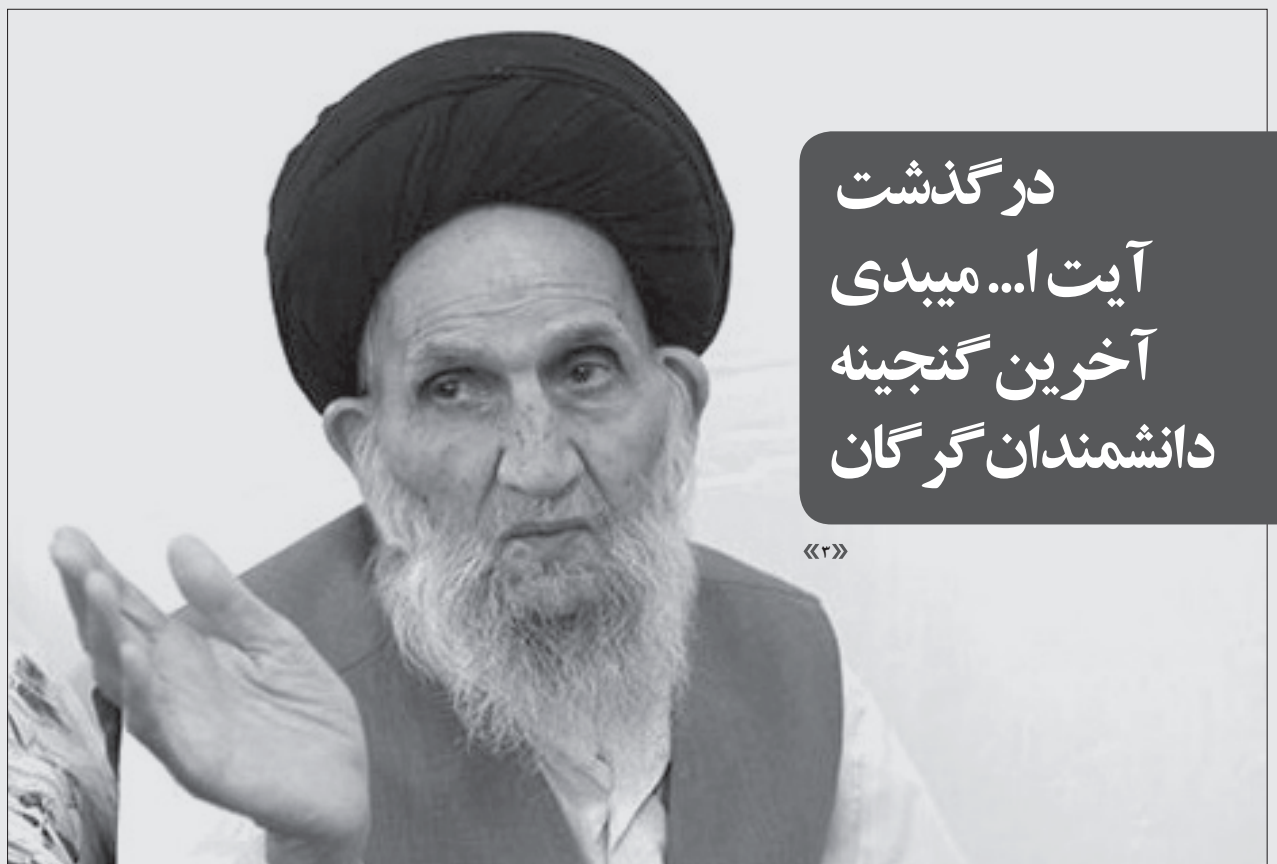
نامزد اصلاح طلبی نمانده است

صلاحیت ها تجدید نظر جدی صورت پذیرد تا امکان رقابت واقعی بین جریانات سیاسی وجود داشته باشد

جلسه شورای اصلاح طلبان سخن می گفت یاد آور شد: با توجه به شرایط بین المللی و وضعیت حاکم بر کشور نیاز است در موضوع تایید

بررسی های انجام شده مشخص شده است ، تقریبا کاندیدای شناخته شده ای از این جریان سیاسی مورد تأیید قرار نگرفته است. وی که در آخرین

مهدی بهزادیان رییس شورای اصلاح طلبان گلستان از نتایج بررسی صلاحیت کاندیداهای اصلاح طلب استان انتقاد کرد و گفت: در

درگذشت
آیت ا... میبدی
آخرین گنجینه
دانشمندان گرگان

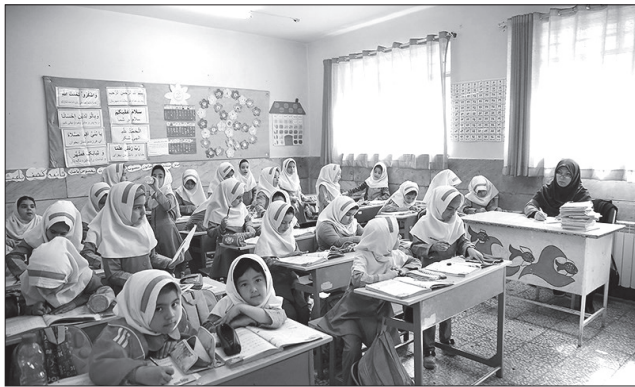
«۲»

۰۱۷۳۲۲۴۱۱۹۵-۰۱۷۳۲۲۵۱۳۱۶-۰۱۷۳۲۲۴۴۳۰۲

www.golshanemehr.ir

۷۰ درصد مدارس توسط خیران ساخته می شود

گذشته ۱۲ میلیارد و ۸۰۰ میلیون تومان کمک نقدی خانواده ها به مدارس استان بوده است. گوهری راد تصریح کرد: دو هزار و ۶۰۰ مدرسه در استان داریم که بیش از ۴۰۰ مدرسه آن غیردولتی هستند و ۸۰ هزار دانش آموز در مدارس غیردولتی تحصیل می کنند. وی به برنامه های هفته شورای آموزش و پرورش هم گریزی زد و گفت: نواخته شدن زنگ شورای آموزش و پرورش، همایش استانی در کانون طه، تجلیل از شوراهای برتر (علی آبادکتول، آزادشهر و آق قلا)، تجلیل از خیران، صدور پیام توسط استاندار، ولی فقیه و مدیرکل آموزش و پرورش گلستان، افتتاح فضای آموزشی در آزادشهر و غیره بخشی از این برنامه ها خواهد بود که با هدف آشنایی مردم با کار شوراهای برگزار می شود.

بیش از دو میلیارد تومان از طریق ماده ۱۳ بابت عوارض شهرداری به حساب آموزش و پرورش استان واریز شده و این رقم در ۶ ماهه امسال یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون تومان است. وی گفت: سال

تلاش جلسات شورای آموزش و پرورش استان و شهرستان بر این است که چگونگی استفاده از ظرفیت دستگاه ها را بررسی و مشکلات را رفع کنند. گوهری راد اضافه کرد: سال گذشته

مدیرکل آموزش و پرورش گلستان گفت: ۷۰ درصد مدارس توسط خیران ساخته می شود. احسان گوهری راد اظهار کرد: یکی از سیاست های آموزش و پرورش تعامل با مردم و سایر دستگاه ها است تا آنها را در تصمیم گیری ها دخالت دهیم، بر همین اساس از سال ۱۳۷۲ برنامه ای در کشور تدوین شده تا این مشارکت را ساماندهی کند. وی افزود: مدارس هیأت امنایی و مدارس وابسته با سایر دستگاه ها (مانند صدا) نمونه بارز این مشارکت هستند. گوهری راد با اشاره به اینکه بیش از ۷۰ درصد مدارس استان توسط خیران ساخته می شوند، ادامه داد: ۳۶۲ هزار دانش آموز در استان تحصیل می کنند که اگر به بودجه دولتی قناعت کنیم با مشکل روبرو خواهیم شد. وی تصریح کرد:

دلجویی از خانواده شهدای گلستانی سانحه هواپیمای اوکراینی

جمعی از مسئولین ارشد گلستان با خانواده شهید مقصودلو، از شهدای سانحه هواپیمای اوکراینی دیدار کردند. شب گذشته هیئتی متشکل از نماینده ولی فقیه در استان، استاندار گلستان، فرمانده سپاه نینوا و مسئول نمایندگی ولی فقیه در سپاه نینوا با خانواده شهید مقصودلو، از شهدای سانحه هواپیمای اوکراینی دیدار و گفت و گو کردند. در این دیدار آیت الله نورمفیدی، دکتر حق شناس، سردار معروفی و حجت الاسلام والمسلمین رعایتی ضمن عرض تسلیت به مناسبت شهادت دکتر مقصودلو و همسر و دخترشان، به اظهار همدردی با این خانواده پرداخته و تصریح کردند که خود را در این غم شریک می دانند. به گزارش ایسنا به نقل از روابط عمومی سپاه نینوا، همچنین سردار معروفی در این دیدار ضمن ابلاغ پیام همدردی سردار سلامی، فرمانده کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به خانواده شهید، گفت: سپاه نینوا به نمایندگی از مجموعه کل سپاه در کنار این خانواده داغدار است و خود را در این غم شریک دانسته و از هیچ کمکی به این خانواده عزیز دریغ نخواهد کرد. دکتر سیاوش مقصودلو، معاون بهداشتی سابق دانشگاه علوم پزشکی گلستان به همراه همسر و فرزندش در حادثه سقوط هواپیمای ۷۳۷ پرواز تهران-کی یف به شهادت رسیدند.

رئیس اداره خدمات مشترکین و درآمد شرکت آب و فاضلاب روستایی گلستان از اجرا و نصب ۳۷۶۹ مورد انشعاب آب برای مشترکین در روستاهای استان در ۹ ماهه سال جاری خبر داد. به گزارش روابط عمومی، اردشیر سلطانیان رئیس اداره خدمات مشترکین و درآمد این شرکت افزود: از این تعداد انشعاب واگذار شده تعداد ۳۲۵۱ مورد آن خانگی و ۵۱۸ مورد آن غیر خانگی می باشد. سلطانیان از دیگر اقدامات صورت گرفته این حوزه در ۹ ماهه سال جاری را شناسایی و تبدیل ۲۹۰ فقره انشعاب غیر مجاز به مجاز عنوان نمود. ایشان در پایان افزود: شرکت آب و فاضلاب روستایی گلستان در حال حاضر ۸۰۷ روستا با ۲۲۹ هزار مشترک را تحت پوشش خود قرار دارد.

واگذاری ۳۷۶۹ مورد انشعاب آب شرب در روستاهای گلستان

کشف بیش از ۳۷۰ کیلو مرفین در گلستان

فرمانده انتظامی استان از کشف ۳۷۰ کیلو و ۶۰۰ گرم مرفین طی عملیات مشترک با پلیس سیستان و بلوچستان خبر داد. روح الامین قاسمی در گفتگو با پایگاه خبری پلیس، اظهار داشت: ماموران پلیس مبارزه با مواد مخدر گلستان پس از یک سری اقدامات اطلاعاتی و فنی

موفق به شناسایی یکی از سوداگران مرگ شدند. فرمانده انتظامی گلستان با بیان اینکه طی بررسی های پلیس مشخص شد، متهم قصد جابه جایی مواد مخدر با یک دستگاه تریلی را دارد، گفت: ماموران پلیس مبارزه با مواد مخدر استان سیستان و بلوچستان، پس از رصد محورهای مواصلاتی و تلاش بی وقفه، موفق به شناسایی و توقیف خودرو مورد نظر شدند. وی افزود: در بازرسی از این تریلی، ۳۷۰ کیلو و ۶۰۰ گرم مرفین که به طرز ماهرانه ای در سقف تانکر خودرو جاسازی شده بود، کشف شد. سردار قاسمی تصریح کرد: در این عملیات یک متهم دستگیر و پس از تشکیل پرونده به مراجع قضائی معرفی شدند.

»»

کارگاه آموزشی چگونه بازیگر سینما شویم برگزار شد

کارگاه آموزشی بازیگری سینما با عنوان چگونه بازیگر سینما شویم زیر نظر محمد عرب از چهره های نام آشنای صنعت سینمای کشور برگزار شد. به گزارش روابط عمومی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی گلستان، این کارگاه آموزشی از تاریخ ۱۸ تا ۲۰ دی ماه به همت آموزشگاه آزاد سینمایی محمد عرب و زیر نظر اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی گلستان برگزار شد. در این کارگاه سه روزه که با استقبال پر شور ۲۴ نفر از علاقه مندان به هنر بازیگری برپا شد؛ محمد عرب فکارگردان و تهیه کننده سینما و خالق آثاری چون «داش آکل»، «قند تلخ»، «یک الف ناقابل» و «سمفونی تاریک» مطالبی ارزشمند را در قالب نظری و عملی به سمع و نظر شرکت کنندگان رساند. یادآوری می شود، محمد عرب نویسنده، کارگردان و تهیه کننده اهل ایران است. وی فعالیت سینمایی را از سال ۱۳۶۳ با انجمن سینمای جوانان در گرگان آغاز کرد.

تجدید مناقصه عمومی همزمان با ارزیابی (فشرده) یک مرحله ای

شرکت آب و فاضلاب شهری استان گلستان در نظر دارد

مناقصه عمومی همزمان با ارزیابی (فشرده) یک مرحله ای پروژه های مشروحه ذیل را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید: کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه گران و بازگشایی پاکت ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد. لازم است مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند. تاریخ انتشار مناقصه در سامانه در تاریخ ۹۸/۱۰/۲۴ می باشد.

ردیف	موضوع فراخوان مناقصه	مهلت دریافت اسناد	مبلغ برآورد اولیه (ریال)	مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار (ریال)	زمان بازگشایی	ساعت بازگشایی	محل تأمین اعتبار	دستگاه نظارت	شماره فراخوان
۱	تهیه و حمل کیت انشعابات شهرهای استان	۹۸/۱۱/۳	۱۲.۵۸۱.۱۰۰.۰۰۰	۶۲۹.۰۵۵.۰۰۰	۹۸/۱۱/۱۴	۸ صبح	عمرانی	معاونت مهندسی و توسعه	۳۲۲۶۱۱۳
۲	تهیه و حمل کیت انشعابات شهرهای استان	۹۸/۱۱/۳	۶.۰۲۴.۰۰۰.۰۰۰	۳۰۱.۳۰۰.۰۰۰	۹۸/۱۱/۱۴	۸ صبح	عمرانی	معاونت بهره برداری	۳۲۲۶۱۱۶
۳	تهیه و حمل نصب و راه اندازی کلر سنج و کدورت سنج آنلاین در سطح استان	۹۸/۱۱/۳	۳.۲۳۳.۵۰۰.۰۰۰	۱۶۱.۶۷۵.۰۰۰	۹۸/۱۱/۱۴	۸ صبح	عمرانی	معاونت بهره برداری	۳۲۲۶۱۱۸
۴	تهیه، حمل، نصب و راه اندازی تابلو سافت استارتر و اینورتر بطور کامل برای شهرهای استان	۹۸/۱۱/۳	۶.۹۲۸.۰۱۵.۰۰۰	۳۴۶.۴۱۰.۰۰۰	۹۸/۱۱/۱۴	۸ صبح	عمرانی	معاونت بهره برداری	۳۲۲۶۱۱۹
۵	تهیه و حمل، تحویل و راه اندازی کنتورهای الکترومغناطیسی شهرهای استان	۹۸/۱۱/۳	۵.۱۱۰.۰۰۰.۰۰۰	۲۵۵.۵۰۰.۰۰۰	۹۸/۱۱/۱۴	۸ صبح	عمرانی	معاونت بهره برداری	۳۲۲۶۱۲۲

مهلت تسلیم پیشنهادها: تا ساعت ۱۳ روز یکشنبه مورخ ۹۸/۱۱/۱۳

– فیزیک پاکت الف پس از بازگشایی در سامانه ستاد، در مهلت تعیین شده و لاک و مهر شده به دبیرخانه شرکت آب و فاضلاب گلستان تحویل داده شود.

رشته مورد نیاز: تولیدکننده یا نمایندگی مجاز فروش با مجوز معتبر از مراجع ذیصلاح

نشانی کارفرما: استان گلستان، گرگان، میدان بسیج، سایت اداری، شرکت آب و فاضلاب استان گلستان

– به پیشنهادهای فاقد امضاء مشروط مخدوش و پیشنهادهای که بعد از انقضای مدت مقرر در فراخوان واصل شود مطلقاً ترتیب اثر داده نخواهد شد.

جهت دریافت اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۰۱۷۳۲۴۲۶۳۰۶ (دفتر قراردادها) تماس حاصل و یا جهت کسب اطلاعات بیشتر به پایگاه ملی اطلاع رسانی مناقصات به آدرس <http://iets.mporg.ir> مراجعه نمایید. شناسه آگهی ۷۳۱۵۸۵

خبر

همه دستگاه ها و واحدهای تولیدی و خدماتی نسبت به دریافت سوخت جایگزین اقدام نمایند

فرماندار شهرستان گرگان در جلسه ستاد مدیریت بحران شهرستان گرگان بر لزوم آمادگی دستگاه های خدمات رسان در همه زمان ها برای مقابله با بحران تاکید کرد و خواستار برنامه ریزی در جهت دریافت سوخت جایگزین در ادارات و واحدهای تولیدی و خدماتی شد. وی با اشاره به فصل سرما و اختطاریه های هواشناسی مبنی بر برف و سرما نیاز است در جهت جلوگیری از قطع و کمبود گاز برنامه ریزی مناسب صورت گیرد. حمیدی گفت: اولویت اصلی در خصوص گازرسانی با مصارف خانگی می باشد و در مرحله بعد نیز نیاز است واحدهای خدماتی و تولیدی گاز رسانی صورت گیرد و این واحد ها نیز باید دوگانه سوز باشند و در صورت قطعی گاز از سوخت دوم استفاده نمایند. فرماندار گرگان تاکید کرد: مدیران دستگاه های اجرایی می بایست جامعه تحت پوشش خود را در خصوص دریافت سوخت جایگزین علی الخصوص بیمارستان ها، واحد های تولیدی، گلخانه ها مرغداری ها و ... داشته باشند. حمیدی گفت: شرکت نفت موظف است با عنایت به درخواست های ثبت شده در سامانه دریافت سوخت در اسرع وقت به مراکز سوخت رسانی اطلاع دهد و نیاز است از هم اکنون این درخواست ها صورت گیرد تا در زمان بحران با مشکل مواجه نشویم.

«»

ثبت بیشترین مبلغ تراکنش های خودپردازهای نظام بانکی از طریق بانک ملی ایران

بیشترین مبلغ تراکنش های خودپردازها در نظام بانکی از طریق بانک ملی ایران انجام شده است. به گزارش روابط عمومی بانک ملی ایران، بررسی تازه ترین اطلاعات منتشر شده مربوط به مبلغ تراکنش های شبکه بانکی کشور از سوی بانک مرکزی نشان می دهد خودپردازهای بانک ملی ایران بیش از ۲۹۱ هزار میلیارد ریال از این تراکنش ها را به خود اختصاص داده اند. این عدد بیش از ۲۱ درصد کل مبلغ تراکنش های انجام شده توسط همه خودپردازهای موجود در نظام بانکی است. بررسی جزئی تر این اطلاعات حاکی از این است که تنها ۱۸ درصد مبلغ تراکنش های انجام شده در خودپردازهای بانک ملی ایران مربوط به استان تهران بوده و مابقی آن به سایر استانها مربوط است. بانک مرکزی پیش از این گزارش داده بود که از مجموع بیش از ۵۸ هزار فقره دستگاه خودپرداز موجود در نظام بانکی، بیش از ۸ هزار دستگاه آن به بانک ملی ایران مربوط است. بر این اساس، بانک ملی ایران صدرنشین تعداد خودپردازها در نظام بانکی است.

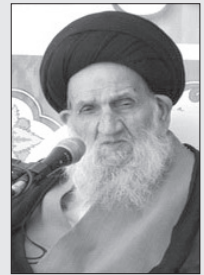
بخشی از فقر فرهنگی شهر کاسته شد. اکنون این کتابخانه، هزاران کتاب و صدها نسخه خطی نفیس دارد. بازسازی مدرسه رضویه از دیگر کارهای مهم اوست، زیرا مخروبه و کهنه شده بود. حدوداً از سال ۱۳۹۲ به دلیل کھولت، نتوانست مسجد و مدرسه را اداره کند لذا مسجد را به فرزندش (سید حسین) و مدرسه و کتابخانه را به آیت الله سید حسین میربهبهانی (دامادش) واگذار کرد. در همین سال، در قم، از ایشان به جهت نیم قرن تبلیغ در سرزمین غیرمادری، به عنوان دومین سید العلمای بلاد کشور تجلیل شد. میبدی متولی مدرسه رضویه و عضو شورای حوزه های علمیه استان گلستان است. در آن جا به تدریس طلاب می پرداخت. او به رشته فلسفه و حکمت علاقه زیادی داشت. او مرید و مروج اندیشه های آیت الله خویی (ره) است. بعد از حضرات آیات بروجردی و حکیم، او را فقیه اعلم زمان می دانست. علمای قدیم و جدید گرگان برای آیت الله میبدی احترام ویژه ای قائل بودند او بر پیکر علمای بزرگ شهر مانند حضرات آیات سید سجاده علوی، حبیب الله طاهری و ... نماز میت اقامه کرد. برای آخرین گنجینه دانشمندان گرگان، طلب آموزش و مغفرت را دارم.

مسئولیت این دو مکان را بعهده گرفت. این دو عالم در حقیقت میراث دار ملارضای استرآبادی بودند، ملارضا همانند آن ها، متولی مدرسه رضویه و امام جماعت مسجد جامع گرگان بود. در ماه رمضان هر شب بعد از نماز مغرب و عشاء به سخنرانی می پرداخت. او حدوداً به نیمه دوم قرن سیزدهم هجری درگذشت. (کتاب استرآباد نامه، ص ۱۵۱) میبدی در کوچه زرین گل زندگی می کرد. هر روز به اقامه نماز جماعت در دو نوبت ظهر و مغرب در شبستان شمالی مسجد جامع می پرداخت. هر هفته مطابق با سنت مسجد، شب های شنبه به منبر می رفت. او برنامه های بزرگ مسجد جامع را به خوبی اجرا می کند مانند مراسم تولد امام حسن مجتبی (ع)، مراسم اول شب های احیاء و اقامه نماز اول اعیاد قربان، فطر و ..

رویه روی شبستان او، مرحوم آیت الله سید محمود میربهبهانی نماز می خواند که بعداً فرزندانشان با هم وصلت کردند. همین امر باعث استحکام جایگاه ایشان در شهر شد. او دختر دیگری دارد که تا سال ۱۳۹۷، مدیر مدرسه علمیه صدیقه فاطمه (س) گرگان بود. از کارهای مهم او ساخت کتابخانه مسجد جامع بود. آن در سال ۱۳۵۵ راه اندازی شد. در زمان تأسیس آن جا، فقط یک کتابخانه در شهر گرگان بود که آن هم از نظر کیفیت و کمیت، مناسب نبود. با تأسیس این کتابخانه،

از بین ما رفت. در آنجا مختصراً درباره او نوشته شده است اما زندگینامه ایشان، مفصل به قلم خودش در سایت حوزه علمیه رضویه نوشته شده است. بیشتر مطالب آن نوشتارها درباره تحصیلات حوزوی ایشان است. لذا اینجا بر اساس شناخت خودم به تکمیل آن خواهم پرداخت. آیت الله سید محمد رضا طاهایی مشهور به میبدی متولد تیرماه ۱۲۹۹ خورشیدی است. او اصالتاً اهل میبد (استان یزد) است، اما بیشتر عمرش را در گرگان سپری کرد. برخی از بستگانش در همان جاذندگی می کنند. چند تا فامیل در روستای قلی آباد گرگان دارد که به خانه آن ها می رفت. به واسطه آن ها با خانواده های گرگان آشنا شد لذا با مرحومه سیده علویه دراز گیسو ازدواج کرد. خانواده همسرش از سادات اصیل گرگان هستند. برادر همسرش (سید ابراهیم دراز گیسو) اولین استاندار گلستان بود. او علوم دینی را در حوزه های علمیه ایران و عراق فرا گرفت، با توجه به تاریخ تولدش، می توان گفت که او از علمای نادر منطقه بوده که طلبگی را در دوره رضا شاه پهلوی تجربه کرده است. حدوداً در ۳۰ سالگی فارغ التحصیل شد و به گرگان آمد در آن سال ها مرحوم آیت الله سید رضا مدرس جلیبی امام جماعت مسجد جامع و متولی مدرسه سردار (حوزه علمیه رضویه) بود. او حدوداً در سال ۱۳۳۰ دچار بیماری شد. قبل از بیماری، آن ها را به آیت الله میبدی سپرد. لذا از آن زمان، با اجازه ایشان،

در گذشت آخرین گنجینه دانشمندان گرگان

■ محمد انصار / پژوهشگر

زندگینامه روحانیون شهرهای ایران، در هشت جلد در کتاب گنجینه دانشمندان اثر محمد شریف رازی به ترتیب حروف الفبا آمده است. نویسند، روحانیون را مهم ترین سرمایه اسلام و مسلمانان می داند، از این رو نام گنجینه را برای کتابش برگزید. این کتاب در سال ۱۳۵۴ به چاپ رسید. در جلد ششم، زندگینامه دانشمندان گرگان می آید. نویسنده در آن جا، از ۱۸ دانشمند قدیمی و ۸ دانشمند جدید نام می برد. همه آن ها از دنیا رفته اند. آخرین دانشمند باقیمانده، آیت الله سید محمد رضا میبدی بود که او هم

۲۵ هزار بیمار در انتظار پیوند عضو هستند

اهدای عضو می کنند. روزانه هفت تا ۱۰ ایرانی به دلیل نرسیدن عضو پیوندی فوت می کنند. مدیرعامل انجمن اهدای عضو ایرانیان، میزان بیمارانی که عضو پیوندی را بیش از ۲۵ هزار نفر اعلام کرد و یادآور شد: روزانه هفت تا ۱۰ ایرانی به دلیل نرسیدن عضو

مدیرعامل انجمن اهدای عضو ایرانیان میزان بیمارانی نیازمند به عضو پیوندی را بیش از ۲۵ هزار نفر اعلام کرد و گفت: روزانه هفت تا ۱۰ ایرانی به دلیل نرسیدن عضو پیوندی فوت می کنند. کتابون نجفی زاده در دومین دوره آموزشی تخصصی مدیریتی فراهم آوری اعضای پیوندی گلستان اظهار کرد: اهدای عضو در کشور پیشرفت داشته و از سال گذشته تاکنون اهدای عضو با شیب افزایشی همراه بوده است. وی با بیان اینکه سالانه ۱۶ هزار نفر بر اثر تصادف فوت می کنند، بیان کرد: از بین مرگ و میر ناشی از تصادفات ۵ تا ۸ هزار نفر مرگ مغزی در سال وجود دارد که از این میزان بین ۲ هزار و ۵۰۰ تا ۴ هزار بیمار مرگ مغزی قابلیت اهدا دارند اما متأسفانه کمتر از یک هزار نفر

داوطلبان و یا هواداران آنها در فضای مجازی و غیرمجازی که در راستای انتخابات تصور شود، ممنوع و تخلف است. وی از داوطلبان نمایندگی مجلس خواست، به عنوان کسانی که برای قانونگذاری در مجلس پیشقدم شده اند بیشتر از دیگران به قانون پایبند باشند و خودشان و هواداران شان از اقدامات غیرقانونی از جمله تخریب رقبای و توهین بپرهیزند.

مقررات و تبلیغات انتخاباتی در معاونت پیشگیری از وقوع جرم دادگستری تدوین و در اختیار داوطلبانی که صلاحیت آنها در هیئت های نظارت تایید شده است، قرار می گیرد. وی ادامه داد: داوطلبانی که صلاحیتشان از سوی شورای نگهبان تایید شده، فقط در مهلت قانونی برای تبلیغات مجاز هستند. هاشمیان تاکید کرد: هر گونه تبلیغات از سوی خود

رئیس کل دادگستری گلستان گفت: تاکنون تخلف انتخاباتی در گلستان ثبت نشده است. هادی هاشمیان در جلسه شورای پیشگیری از جرایم و تخلفات انتخاباتی استان اظهار کرد: خوشبختانه تاکنون پرونده قضایی برای تخلفات انتخاباتی در محاکم استان تشکیل نشده است. هاشمیان افزود: برای ادامه این روند و پیشگیری از جرایم احتمالی، کتابچه حاوی قوانین و

تاکنون تخلف انتخاباتی در گلستان ثبت نشده است

■ با سلام و تشکر از اینکه وقت خودتان را در اختیار گلشن مهر گذاشتید. خودتان را برای خوانندگان ما معرفی کنید؟

بنده هم خدمت شما و خوانندگان گرامی سلام عرض می کنم ،حسین کتولی متولد گرگان و مهندس معمار ، تحصیلات تکمیلی ام را در حوزه ی حفاظت معماری و مرمت و احیای بناهای تاریخی گذرانده ام. عضو هیات علمی دانشگاه گلستان و مدیر پروژه های بهسازی بافت تاریخی هستم.

■ لطفا تعریفی از معماری برای ما داشته باشید؟

بله راجع به معماری چون هر چیز را باید ابتدا تعریف کنیم خصوصا پدیده های سهل و ممتنعی چون معماری را. مشکل اصلی در تعریف است اولاف مفاهیمی مثل معماری به علت سهل و ممتنع بودنش، هر کسی یک تعریفی در ذهن خود دارد، ما وقتی می گوییم معماری چه در فارسی و چه عربی و لاتین هم معماری را به عنوان اثر معماری یعنی به عنوان یک علم باید بشناسیم و هم به عنوان فعل معماری هم در عربی و هم در لاتین، معماری هم فعل معماری است ،یعنی فرآیندی که منجر به پدید آوردن یک اثر می شود و هم می توانیم بگوییم این یک اثر معماری است . با توجه به تمام تفاسیر موجود معماری را به عنوان سازماندهی هنرمندانه یا هوشمندانه ی یک فضا تعریف می کنند . اجمالا بهترین تعریفی که از معماری هست این است که "معماری ظرف زندگی انسان است." یعنی ظرفی است که مظروفش زندگی انسان است یعنی یک کالبد و قالبی را در نظر بگیرید که داخلش اتفاقی از زندگی انسانی می افتد ،حالا این زندگی انسان می تواند مقیاسش در اندازه یک کیوسک تلغف باشد تا یک بیمارستان تا یک شهر که ظرفی است برای زندگی انسان. یا می تواند یک توده های پیچیده ی فضا داشته باشد مثل قالب آثار معماری یا ساختمانی می.می تواند یک پارک باشد که شمارد واقع فضای ساختمانی نمی بینید ولی طراحی شده به قصد اینکه زندگی در آن جریان یابد .می تواند پیاده رو باشد. می تواند یک پل باشد در واقع هر نوع شکلی که هوشمندانه و آگاهانه توسط انسان ساخته شود و به نوعی یک نیازی از انسان را در حوزه ارتباطش با فرم و شکل حل کند.یک معماری است ،یعنی اینجور نیست که همیشه بسازیم تا معماری کنیم گاهی خراب می کنیم که معماری کنیم.

■ برخلاف فهم رایج از معماری، بنابر این ممکن است در خرابی هم آبادانی و معماری باشد بله؟

بله درست است مثلا الان من با شما دارم گفتگو می کنم ستونی اینجاست و مانع ماست ما برای اینکه کیفیت زندگی را که اینجا دیالوگ بین من و شماست را ارتقا بدهیم . این ستون را بر می داریم یعنی معماری می کنیم واگر شما این ستون را بردارید اسمتان معمار است. یعنی تغییری در شکلی ایجاد کنید به منظور ارتقای کیفیت و مطلوبیت زندگی انسان این درست ترین تعریف از معماری است، این چپستی معماری را به قول شما فیلسوف ها در واقع بگذاریم یک طرف چرایی معماری می شود نیازی که انسان از روز اول به معماری داشته است یعنی بشر از زمانی که چشمش را باز می کند تا زمانی که در خانه ی قبر می گذارندش خانه تمثیلی از این اتفاق است و فرم و کالبدی است در این اتفاق. زیراگریزی ندارد یعنی ما نمی توانیم تا وقتی که زنده هستیم بعد مکان و زمان را از خودمان حذف کنیم. این مکان و جا بودن اگر تبدیل به یک فرآیند هوشمندانه ی شکلی برای زندگی بشود ،یک فضای معماری است. یعنی اگر کسی برود غار را انتخاب کند ،برای زندگی معماری نکرده ولی اگر دو تا سنگ را از جلوی درش بردارد که راحت تر به داخل غار برود ،انتهای غار را ببندد که حیوانی نیاید و سایه بانی یک طرف بگذارد با برگ و اینها که در سرما و گرما کمکش کند همین تغییرات در یک محیط طبیعی هم اسمش معماری است تا تمام تغییراتی که یک انسان تا امروز داده یعنی از غار اومده به دشت و از دشت شروع کرده به ساختن چیزهای ساده و بعد تا امروز. این فرایند می شود چرایی معماری.

■ درباره چگونگی معماری هم لطفا توضیح دهید ؟

و اما چگونگی معماری، در چگونگی و اینکه چه کیفیتی باید معماری داشته باشد که خیلی محل اختلاف است، این است که ما سه پایه داریم برای معماری و معماری همیشه از سه خاستگاه به وجود میاید ،در طول تاریخ تمام معماری عالم تا پیش از انقلاب صنعتی در واقع در هر جایی که بوده بر این سه پایه استوار بوده است ،همان طوری که تمام افعال یک انسان سنتی بر این سه پایه بوده، اما آن پایه ها چیست؟ اولین پایه مکان است یا جغرافیا یعنی در یک جایی هستید که این جا یک سری ظرفیت هایی دارد این ظرفیت ها و قابلیت ها امکان زیست به شما می دهد یعنی یک آب و هوایی دارد یک خاکی دارد، مصالحی دارد، خوراکی می دهد و شیوه ی زندگی به شما می دهد. معماری اولین پایه اش مکان است، یعنی شما اولین چیزی که از معماری می بینید. این است که مطابق کدام جغرافیاست است، وقتی شما می روید یزد و خانه های خشتی را می بینید و کوچه های تنگ می بینید که برای اینکه آفتاب نیفتد تنگ است بعد خانه هایی که به درون باز می شوند و به حیاط مرکزی و به بیرون باز نمی شود، چون خبری نیست، بیرون گرماست، امنیت نیست، بادهایی است که خاک های سخت می آورد. درواقع می فهمید این معماری

اهل یزد است وقتی خاک می بینید خشت می بینید سطوحی می بینید که مدام دارد سایه ایجاد می کند دیوارهای قطور می بینید که در اختلاف دمای شب و روز بتواند کمک کند. سقف صاف می بینید چون بارانی در آنجا نمیاید و براحتی می شود این سقف صاف را آنجا پیاده کرد و همچنین معماری می بیند با مصالح پایه ی خاک، چون آنها چوب ندارند چیز دیگری هم ندارند برای مصالح پس این معماری اهل یزد است اما وقتی به روستاهای گرگان می روید مثلا مایان یا چلی در علی آباد کتول یا روستاهایی که در کوهپایه ها هستند، می بینید یک سری خانه های چوبی اند که سعی شده به هر طرف باز باشد، زیرش معمولا فضای زندگی نیست چون حداکثر رطوبتی که دارد بالا می زند پایه مصالح چوب است ،شما معمولا آجری نمی بینید یا در واقع خشت نمی بینید چون خشت در مقابل رطوبت پوک می شود و از بین می رود.دیواره ها ل ت کوب است و سقف شیبدار است به خاطر شدت رطوبتی که هست حداکثر تهویه استفاده شده و به جای اینکه رو به درون داشته باشد ،رو به بیرون است .یعنی برعکس یزد. اینجا خانه ای دارید که دورش حیاط است چرا چون بیرون قشنگ است و منظره است و باد خوب است و ما نیاز داریم خانه ها از هم فاصله داشته باشد چون گردش باد و نور و هوا بتواند ایجاد شود این اتفاق اتفاقی است که آن معماری را بومی آنجا می کند.

■ علاوه بر مناطقی با اقلیم متفاوت ممکن است در یک اقلیم هم معماری متفاوت باشد؟

بله اینطور است مثلا این معماری اهل گرگان است، علاوه بر این شما اگر فقط روستاهای دهنه محمدآباد، فاضل آباد را بروید به عنوان روستاهای بکری که هنوز باقی مانده اند توی هر سمت یعنی جنوب باشد یا شمال جاده کاملا بافت معماری فرق می کند ،چلی با آستان با مایان با روستاهای دیگر کاملا بافت و معماری شان فرق دارد چون در همان خرده اقلیم یک جور دیگر مصالح پیدا می شود چرا؟ بخاطر اینکه برخی از پشت به آفتاب هستند و برخی دیگر روبه آفتاب است یا شرایط دیگر. پس اولین پایه ی معماری می شود مکان.

دومین پایه ی معماری می شود زمان در واقع تجربه ای که انسان در طول یک زمان به دست می آورد در یک مکانی. مثلا روز اولی که یک انسان در اقلیم گرم و خشک یزد قرار گرفت یا اصفهان ، اولین بار که جماعتی از انسانها در کنار زاینده رود احساس کردند ، می توانند اسکان داشته باشند و تجربه ای نداشتندو به مرور بدست آوردند که مصالح را از خاک بگیرند به خشت تبدیلش کنند و خشت را بزند تا آجر شود تا مقاومتش زیاد تر شود و به جای اینکه دیوارها را اینجور بسازند طاق بزنند و گنبد و ایوان بزنند و این الگوها رشد کند و در واقع زمان در معماری مجموعه ی تجاربی که به ما می دهد و این تکنیک ها خلق می شوند، یعنی جایی مثل مسجد جامع اصفهان که به عنوان عصاره معماری اسلامی در دنیا شناخته می شود به عبارت واضحت هر کس مسجد جامع اصفهان را ببیند، یعنی کل معماری اسلامی دنیا را دیده است ،شاید از آن هسته ی اولیه که احتمالا آتشگاه زرتشتی بوده تا قبل از آل بویه ، دوران آل بویه ، زمان سلجوقیان و با زمان ایلخانی، تیموری ،صفوی قاجار و حتی پهلوی هر کس آمده مثلا یک شبستان زده است ، یک ایوان را کم کرده است و سا یک گنبد اضافه کرده است یا یک مدرسه کنارش ساخته و این مسجد رشد کرده در طول زمان خوب شما به وضوح می بینید ، ستون و طاقی که سلجوقی زده است با آن ستونی که قاجار زده کلی فرق می کند چون زمان قاجار ۷۰۰ سال بعد کاملا تکنیک تغییر کرده و توانسته با دیوار نازک تر طاق مرتفع تر بزند، در واقع تکنیکی بوده که به دست آورده است چون معماری همواره به تکنولوژی روز روی خوش نشان می دهد. این پایه ی دوم معماری است که زمان و مکان است یا جغرافیا و تاریخ است اینها زیر ساخت و پایه ی همه چیز ماست، آشپزی و لباس پوشیدن ما هم روی همین هاست. در واقع معماری مظهری از فرهنگ است اندیشمندان . فرهنگی می گویند معماری بعد از زبان دومین مظهر یک فرهنگ است، یعنی اگر شما بخواهید فرهنگی را بشناسید به جز زبان که حاوی تمام کنش ها و واکنش هاست و هر چیزی را در خود جا می دهد ،بعد از آن به معماری نگاه کنید .یک اثر معماری به شما می گوید که زندگی آنها چه شکلی بوده است وقتی شما یک بنایی را می بینید در مثلا ۲۰۰ سال پیش در گرگان ساخته شده از راه آن می

توانید بفهمید که گرگانی دویست سال پیش چگونه زندگی می کرده آشنیزخانه اش کجا بوده یا چه جایگاهی برای مهمان قابل بوده تفکیک فضاهایش چگونه بوده است، چقدر زندگی اش در فضای باز و چقدر در فضای بسته بوده است.

■ اصل بعدی در معماری چیست؟

سومین پایه در حوزه ی معماری اعتقادات است یعنی باورها و دین و مشخصا یکی از دلایلی که معماری چرا اینطور شده است باورهاست. یعنی باور غالب قومی که اصولا بدوی هستند و در جنگل آموزون زندگی می کنند تا مثلا ایران قبل از اسلام و بعد از اسلام و یا معماری مسیحیت و یا بودایی در هندو و شاخصه هایی که تداعی این دین و باورها را می کند بسیاری از تفکیک فضاهای ما مثل حریمیت های ما عدم اشراق ما تفکیک بین فضای اندرونی و بیرونی بگیرد تا تمام گنبد ی ها ، کاشی های و گلدسته ها، به خاطر مجموعه ای از باورهایی است که در دوره ای ضعیف یا قوی می شوند یا مثل هر چیز دیگر.

■ به نظر می آید معماری یک بنیان فلسفی و معرفتی است؟

بله اینطور است بنابر این معماری می شود ظرف زندگی انسان و چرایی می شود چرایی بودن انسان در یک مکان برای زندگی کردن ، پس مکان ،زمان و باور. این تمام آن چیزی بوده که معماری عالم را تا قبل از انقلاب صنعتی شکل داده یعنی اگر یک جایی در فرانسه هم معماری می کردند یا در آفریقا ویا مکزیک زندگی می کردند ویا در ایران حالا در ایران در کدام منطقه و شهر؟ بوشهر، یزد، تبریز و گرگان بر همین پایه بوده است ، یعنی اگر سفر می رفتید مثلا هفتاد هشتاد سال پیش با همین مجموعه ی عکس هایی که دارید از عبدالله میرزا قاجار که قبل از صنعتی شدن ایران از همه جای ایران عکس گرفته هر جایی که عکس می گیرید شما می فهمید این منطقه کدام منطقه ایران است . این معماری گرگان است؟ این معماری یزد، اصفهان یا

زندگی می کنیم

معماری سند هویت یک مکان ، یک شهر یا یک

تمدن است، شهرها و آبادانی هایی متمدند که در

معماری صاحب سبک و عنوان هستند ، معماری

نشانه ی ریشه داشتن در سنت و فرهنگ است به

این خاطر باید همواره مورد توجه سیاستگذاران

باشد گفتگوی ما با دکتر حسین کتولی بر مبنای

چستی و چگونگی معماری سامان گرفت.

بجنورد است . واضح خودش را نشان می دهد بعد از انقلاب صنعتی اتفاقی که افتاد این بود که فناوری ساختمان از معماری خیلی پیش افتاد ، علم تخصصی شد قابلیت استخراج مواد خیلی زیاد شد ، بتن مسلح اختراع شد ، مجموعه ی مصالح ارزانی که در اختیار مهندسين سازه و استاتیک قرار می گرفت و آنها شروع می کردند به ساخت و در واقع اختیار ساخت و ساز از دست معماران خارج شد و بدست کسانی افتاد که فناوری ساختمان می دانستند ، یعنی می توانستند تیر و ستون را طراحی کنند، ستون بگذارند ، چهارتا و یک صفحه بگذارند که بشود کف طبقه ی بعدی بعد یک سقف دیگر.... دیوارها را شما هرطور می خواهید بچینید، چون در دنیای قدیم سقف زدن اصلی ترین کار معمارها بود اما در تکنولوژی جدید شما آپارتمان می سازی و چندین طبقه می روی بالا ، بدون دغدغه در واقع اختیار کار از معمارها درآمد و رفت دست مهندسينی که ساختمان بلد بودند یعنی می توانستند خیلی سریع و راحت با محاسباتشان ساخت و ساز کنند، این اتفاق اول بود اتفاق دومی که باعث شد معماری در حاشیه قرار بگیرد تلقی هنری از معماری است . یعنی معمارها از روز اول توی کارگاه بودند شما دویست سال پیش می رفتید پیش یک اوستای معماری می گفتید من فلان جا زمین گرفتم برای این تعداد نفر خانواده ام و کاری که مثلا حجره داری است . لطفا یک خانه برای من بساز. او همه کار می کرد ، از طراحی که با خودت مشورت می کرد می ساخت تزئینات را انجام می داد، تاسیسات، آب و فاضلاب و نور و خروجیش همه چیز را انجام می داد و می رفت. یعنی معمار همه چیز را انجام می دادو در وسط حادثه بود و تو کارگاه بود همزمان ده پروژه را انجام می داد ششگرودهایش انجام می دادند. اما امروز و بعد از آن تاریخ معماری رفته است توی آتلیه یا کلاس درس یعنی ما الان در واقع مشکلی که برابیمان ایجاد شده این است که معماران ما به جای اینکه در کارگاه ها تربیت بشوند در آتلیه ها تربیت می شوند. مثل نقاش ها موزیسین ها مجسمه سازها در واقع معماری شد به

مثابه یک امر هنرمندانه و آرטיستیک صرف. یعنی این جور بعد از انقلاب صنعتی جا افتاد که ساختمان رو چه کسی می سازد، مهندسين که بلند سازه بسازند اگر خواستیم زیبایش کنیم میرویم سراغ معمار الان هم توی کوچه و خیابان از مردم بپرسید که معمار چه کار می کند- به جز عده ای که فکر می کنند معماری همان بنایی است- عموما پاسخ خواهند داد که معماری یعنی دکورو زیبایی و خرج زیاد. یعنی شما این دفترتان را می سازید می روید پیش مهندس چون مهندس استحکام بلد است، اگر خواستید خرج کنید بعد معمار هم میاید. در واقع معمار الان شده آرایشگر ساختمان این مشکل اول است ، بنابر این مشکل اولمان حوزه ی نظری است ، بنابر این جایگاه معمار از کسی که باید به دنبال مطلوب ترین شکل برای زندگی یک انسان باشد و بدنبال آسایش بیشتر بود و یا معمار کسی بود که برای شما فکر می کرد که شما به عنوان یک خانواده ایرانی ، گرگانی، مسلمان ، تاجر با خانم خانه دار و دو تا بچه در چه فضایی زندگی بکنید ، مثلا چه جوری باید مهمان داری کنید شما چند بار سفره میندازید چقدر مهمان دارید چقدر روضه می گیرید.

■ مثالی می توانید بزنید ؟

مثلا برای خانه های قدیمی گرگان مثل خانه تقوی ها باری ها شفیع می ها یک بیرونی داشتند چون آنها تاجر بودند توی بازار اصلا برای مرد خانه بیشتر جلسات و معاملات یا مثلا تاجر شهرهای دیگر که می آمدند شب آنجا می ماندند بیرونی می ساختند برای او اینطور طراحی می کردند و آن بیرونی قیافه اش متفاوت بود. اندرونی هم همین طور حریم و حجاب و حیا و این چیزها و یا آب درست بیاید و برود نور درست باشد ارتباط با چهار فصل برقرار باشد

■ خوب اگر ممکن است درباره مشکلات و اشکالات هم قدری طرح بحث کنید؟

الان اصلی ترین بحث ما این است که اصولا معماری به مثابه یک امر هنرمندانه شده است . یعنی شما وقتی می سازید اصولا برایت ماشین حساب مهم است که چند متر سطح اشغال دارید چقدر تراکم ود رچند طبقه است که به شما جای محکم بدهد چون ایستایی ساختمان اولویت دارد بعد که طبقات می زنی بتن را می زنی عینا در سطح شهر می بینی کارفرما که به اون حد می رسد اسکلت رو تمام می کند میروید سراغ یک سری شرکت های معماری و ..... سراغ معماری وقتی میروید که احتیاج پیدا کنید که هزینه کنید برای زیبا کردن به قصد فروش این اولین مشکل نظری ماست.

دومین مشکلی که الان پیدا کرده ایم تربیت معمار است معمارانمان را به جای اینکه توی کارگاه ها تربیت کنیم تسوی آتلیه ها تربیت می کنیم لیسانس معماری می گیرد ولی دستش به خاک نخورده است آجر ندیده ، دیوار نمی داند چه جوری زده می شود، وقتی معمار فارغ التحصیل می رود سر یک کارگاه نمی تواند تشخیص دهد این پودر خاک سنگ است یا گچ است ؟ یعنی فرق این دو را نمی داند .

ما تربیت شده ی یک سیستم آموزشی غلط هستیم مردم دچار یک مشکل اساسی هستند نسبت به قبل متفاوت شده اند و معمارها این را تشدید کرده اند چون خودشان کتاب نیچه گرفتند دستشان که ما در دانشکده ی هنرهای زیبا درس خواندیم .

نقاشی را می توانی بخری و می توانی نخری چرچیل می گوید ما خانه هایمان را می سازیم و خانه های ما ، ما را می سازند یعنی این خانه است که ما را می سازد انجا بزرگ شدی در خانه ی پدری ات تفاوتتان با فرزند شما که در آپارتمان است هنوز بسیار خواهد بود .... نسلی که در آپارتمان دنیا بیاید و این برسد به بیست سال و ببینیم چه دست پختی است ، هنوز ندیده ایم نسلی که در آپارتمان به دنیا آمده خانه ی پدری بزرگ و مادر بزرگ دارد که برود ولی آن نسلی که در تهران مهدکودکش در آپارتمان است، مدرسه اش در آپارتمان است و غیرانتفاعی اجازه کرده و خانه ی خودش در آپارتمان شصت متری است ، چقدر چهارفصل را می فهمیم. در و پنجره ها بسته است و پرده ها کشیده به خاطر محرمیت گرم می شود یک دکمه می زنی سرما می دهد سرد می شود یک دکمه می زنی گرما می دهد. ما چقدر بهار و تابستان و پاییز و زمستان را در خانه درک می کنیم چقدر بو

و عطر و باد را می فهمیم چقدر حس می کنیم صدا چقدر حس می کنیم چقدر طبیعت و مظاهر طبیعی در زندگی ما هست ، چقدر محرمیت داریم و والدین چقدر حریم خصوصی دارند، چقدر ما فضاهایی را داریم که بین اینها تفکیکی قابل می شویم و اصولا شما می توانید بدیهیاتی که در فرهنگ شماست ما در همان آپارتمان سالی دو بار مهمان داریم ما اروپایی نیستیم که همه را ببریم رستوران ، این اتفاق سبک زندگی ما را عوض می کند آن آدمی که چهارفصل را می بیند ، نوع نگاهش به زندگی و جامعه و طبیعت و آدمهای دیگر متفاوت است. ارتباطات چهارگانه است یعنی بشر چهارنوع ارتباط دارد یک ارتباطش با طبیعت است و عناصر طبیعی یک ارتباط با خداست و ماورا یک ارتباطش با دیگر انسانهاست و یک ارتباطش با خودش و خلوت خودش است یعنی در واقع خلوت و جلوت ماورا و طبیعت. معماری قدیمی ما در هر ساحتی می خواست خانه باشد یا مسجد یا حمام یا کاروانسرا یا بازار در هر اقلیمی گرگان رشت تبریز تهران اصفهان بوشهر یا در هر کشوری ژاپن اروپا آفریقا هر جایی این چهارتا را به عنوان اصل اجرا می کرد یعنی شما خانه پدری بزرگتان این امکان را ایجاد می کرد که شما حداکثر ارتباط را با طبیعت داشته باشید یعنی مظاهر طبیعت در اقلیم باد رطوبت گیاه بو و عطر و جانور و هر چیزی که هست هر میزانی که تماسمان با طبیعت بیشتر شود مشخصا آدم بهتری خواهیم بود در این دنیا.

حداکثر امکان ارتباط با دیگران را ایجاد می کرد خانه ی مادر بزرگ معروف است به همیشه سفره ای هست که پهن هست و همیشه کسی هست که پذیرایی می کند و اصولا بزرگترین خاطرات کودکی ما از همانجاست .

همان خانه امکان خلوت فراهم می کند یعنی همیشه یک جایی پستویی پشت بامی یک تراسی و سکویی که به شما امکان خلوت می دهد و همان خانه امکان ارتباط با خدا را فراهم می کند یعنی مفاهیمی دارد که مشخصا معلوم است که شما اهل چه هستید و کجا می روید یعنی مبدا و معاد در معماری رعایت می شده است ، ما اینها را نداریم اینکه چرا معماری ما اینطور است به خاطر اینکه الان معماری ما هیچ سبکی ندارد، در یک زمان بی سبکی هستیم ما در فرآیند معماری سبک قاجار و یا در واقع معماری دوران قاجار یا صفوی اولیه با بعد از ناصرالدین شاه که رفت فرنگ و برگشت یا شمس العماره قیافه ای دارد که معلوم است فرنگ رفته ساعت دارد برج دارد با زمان فتحعلی شاه فرق دارد. یا صفوی یا سلجوقی یا قبل اسلام، ساسانی یا تخت جمشید، یعنی اینها را با عناصرش می توانید بشناسید . اما امروز به قول جناب حدادعادل ما چیزی به عنوان معماری جمهوری اسلامی نداریم زیرا معماری در دوران معاصر جزو اولویت های مملکت نبوده است.

یعنی در واقع الان ما هیچ چیزی به عنوان سبک نداریم در معماری. سبک ما سبک حداکثر منفعت است یعنی حداکثر انتفاع شخصی و نه جمعی نه با منطق اقتصاد که همه با هم سود کنیم اینکه من الان این زمین را گیر آوردم حداکثر انتفاع را ببرم، کمترین هزینه را بکنم، بیشترین میزان را بسازم و خروجی را داشته باشم برایم مهم نیست که چه محصولی با چه کیفیتی به دیگران بدهم یا حتی زمانی که برای خودم می سازم ممکن است وقتی برای خودم بیلاقی می سازم، به این فکر کنم اما در حوزه ی شهری هیچ کدام همچنین فکری نداریم.

دومین عاملی که معماری ما را به این روز انداخته است آن است که باید دقت کنیم در جوامع پیشرفته حق ساخت و ساز منحصر به شرکت های مشخصی است که رتبه دارند و براساس رتبه و میزان سرمایه بهشون اجازه ساخت و ساز میدهند بنابر این مسولیت پذیرند و پاسخگو . و فقط نیز آنها اجازه ساخت دارند اما

در کشور ما امروز اراده کنید خانه بسازید می روید زمینت را می گیری لیست می دهند یک سری مهندس هستند که باید فرم پر کنی برای سازه و ... آشنا و هرکسی بیشتر تخفیف می دهد خودت می روی با یک مهندسی که می شناسی نقشه می گیری انها امضا می کنند حتی نمی آیند سر کارت، یعنی امضایشان را می فروشد در حوزه ی نظام مهندسی و شروع می کنید به ساخت با یکی صحبت می کنید که آرماتور ببندد یکی بتن بیاورد ..... این اتفاق منجر به این می شود که شما سازنده ی متخصص نداری در نهایت نمی دانید مسولیت با چه کسی است اگر قیافه ی شهر شما نازیبا شده الگوی معماری رعایت نشده است نمی دانی باید از چه کسی شکایت کنید .

■ لطفا بحث را به گونه ای مختصر جمع بندی کنید ؟

در مجموع می خواهم عرض کنم معماری ما محصولی که به افراد می دهد محصولی نیست که آرامش داشته باشد یعنی مجموعه ی کاری که پادگان به سرباز می دهد آن است که منظم باشد و مرتب. اما آیا مجموعه برنامه مهندسی و مدیریت شهری ما این است؟ نسلی که با همچنین فضای زندگی با ر میاید آدم دیگری است

برخی فکر می کنند تمام شکل مطلوب زندگی در معماری گذشته ما نهفته است اما تکرار گذشته غلط است برای اینکه ان معماری پاسخ به سوالات آن عصر بود و امروز معماری باید پاسخ به همین عصر باشد ، امروز هم سوال ماست که چطور بسازیم و چطور زندگی کنیم که متناسب با این جامعه باشد.

نخستین سامانه مه پاش ضدسرت پدالی در کشور اختراع شد

به همت محققان پارک علم و فناوری گلستان، نخستین سامانه مه پاش ضدسرت پدالی در کشور اختراع شد. به همت محققان پارک علم و فناوری گلستان، برای نخستین بار سیستم مه پاش ضدسرت پدالی (FP۶۰۰p) در خاورمیانه اختراع شد. این سامانه با تولید مه می تواند قبل از اینکه سارقان اجناس را پیدا کنند، آنها را متوقف کند. دزدگیرهای متعارف تنها به ارسال سیگنال بسنده کرده و حتی دوربین ها هم مانع سرت نیستند اما نصب این سامانه می تواند به محض ورود سارقان با تولید حجم زیاد مه و کاهش شدید میدان دید در مدت زمان کوتاه تردد و حرکت آنها را غیرممکن و ظرف مدت کمتر از ۲۰ ثانیه محوطه کاری مملوء از مه شود. مه تولید شده توسط سامانه مذکور می تواند یک فضای ۶۰ مترمربع به ارتفاع سه متر را پوشش دهد. این سامانه بدون داشتن باتری تا ۱۵ دقیقه بعد از قطع برق هم می تواند عمل کند و بعد از هر بار عملیات، کپسول سامانه باید شارژ شود. مزایای شاخص این سامانه می توان به راحتی نصب و قیمت رقابتی آن (یک دهم نمونه های خارجی) اشاره کرد. گفتنی است، مه تولید شده ترکیبی از آب و الکل است که برای انسان کاملاً بی ضرر بوده و هیچ چربی یا خیزی از خود به جا نمی گذارد.

»»»

مدیر کل جدید زندان های گلستان معارفه شد

به گزارش خبرنگار مهر، عصر دوشنبه در مراسمی با حکم رئیس سازمان زندان های کشور، علی اصغر رنجبر به سمت مدیر کل زندان ها و اقدامات تأمینی و تربیتی استان گلستان منصوب شد. علی اصغر رنجبر تا پیش از این رئیس اداره قضایی اداره کل زندان های استان بود. همچنین در این مراسم از خدمات سه ساله علیرضا رضوانی مدیر کل سابق زندان های استان قدردانی شد. رئیس کل دادگستری گلستان در این مراسم با اشاره به تلاش دستگاه قضایی بر کاهش جمعیت کیفری زندان ها گفت: با اجرای بخشنامه جدید رئیس قوه قضاییه، در دو هفته اخیر ۵۲۲ نفر از زندان های استان آزاد شدند. هادی هاشمیان با تأکید بر هماهنگی لحظه ای دادگستری و اداره زندان های استان افزود: باید بخشی از تلاش همکاران ما در دادگستری و اداره کل زندان های استان بر کاهش تعداد زندانیان کمتر از ۱۰ روز متمرکز شود. علی اصغر رنجبر، مدیر کل جدید اداره کل زندان های استان هم در این جلسه از برنامه های خود برای ایجاد زیرساخت های استفاده بیشتر از مراقبت های الکترونیکی گفت و افزود: با راه اندازی دو مرکز در گرگان و گنبد کاووس می توانیم تا ۳۰۰ نفر از زندانیان کمتر از پنج سال را با استفاده از پابندهای الکترونیک، خارج از زندان تحت مراقبت قرار دهیم.

صنایع دستی پیام رسان فرهنگ و تمدن ایرانی اسلامی در جهان

■ مریم حاجی ابراهیمی

همان طور که مبادله کالا و خدمات بین مناطق و کشورهای مختلف جهان از سابقه ی دیرینه ی برخوردار است، موضوع حمایت از تولید، سرمایه و کار داخلی در کشورهای مختلف نیز موضوع جدیدی نیست و ریشه در تاریخ جوامع دارد. صنایع دستی به عنوان سمبل و مظهر هویت ملی و سند اثبات تمدن کهن ایران، علاوه بر داشتن وجوه

فراوان هنری به عنوان یک صنعت شناخته شده از این قاعده مستثنا نیست؛ مواردی همچون، حمایت از صنایع داخلی، حمایت از صنایع نوپا، مقابله با کسری تجاری، استفاده از ظرفیت های نهفته ی کارآفرینان و تولیدکنندگان، کسب درآمد برای دولت، از مبانی و فلسفه ی شیوه های مختلف حمایتگری است. در این میان حمایت از صنایع دستی یعنی تقویت و توجه به نشر اندیشه و پیام های انسانی، انتقال هویت فرهنگی، ارزش آوری، ایجاد اشتغال پایدار، خروج از اقتصاد تک محوری و... امروزه در تمام کشورها برای نقش و جایگاه میراث فرهنگی، باورهای قومی و آثار هنری اهمیت فراوان قائل می شوند که صنایع دستی به واسطه ی رونق بخشیدن به تنوع صادراتی، ایجاد اشتغال و رفع بیکاری مورد توجه بیشتری قرار می گیرد. صنایع دستی و بسیاری از کالاهای فرهنگی برخلاف گمان غلط برخی از افراد نه تنها از سبب خانوار مردم محو نمی شوند، بلکه تجربه نشان داده مردم به دنبال احساساتی هستند که ریشه در فطرت و طبع ذاتی آن ها دارد. علاوه بر این، محصولات صنایع دستی از جمله کالاهایی است که هم اکنون نیز با وجود رقابتی جدی صنعتی و ماشینی، همانند گذشته می تواند بسیاری از نیازهای اقتصادی مردم را برآورده سازد. در کشوری که آمار بیکاری بالاست، انواع تهدیدها و تحریم ها اعمال می شود صنایع دستی با پتانسیل های بی شمار سرمایه گذاری برای اشتغال و زمینه های فراوانی برای کار یک فرصت است و حمایت از آن یک ضرورت، به شمار می آید. تنها کافی است

موانع کار و تجارت برداشته شود و امکان پشتیبانی بیشتر از تولید بیش از گذشته فراهم شود. با مدیریت درست این موضوع محصولات تولیدی روی دست تولیدکننده نمی ماند. به یاد داشته باشیم هنر مقوله ای قابل تحریم نیست، با حمایت از این هنر صنعت می توان چرخ های اقتصاد کشور را بیش از قبل به حرکت و سودآوری واداشت تا جایگاه والا تری را برای صنایع دستی پیش رو داشته باشیم. صنایع دستی بایستی زنده بماند تا با زیبایی و لطافت، عوارض صنایع مدرن و ماشینی را کاهش دهد و انسان امروز به این آرامش نیاز دارد تا بهتر بیندیشد. صنایع دستی با توجه به ویژگی ها و شاخصه های خود می تواند به عنوان یک پیام رسان جدی از فرهنگ و تمدن ایرانی و اسلامی کشورمان در سطح جهانی ایفای نقش کند. لیکن در حق صنایع دستی با همه ی فرهنگ غنی، پرمایه و پیام آورش و بار فرهنگی عظیمی که در طول تاریخ کهن و پرماجرایی خود بر دوش کشیده و از این حیث نیز جایگاهی ارجمند و منحصر به فرد در جهان داشته است، حمایت کم ترین کاری است که می توان انجام داد. همه ی دستگاه ها و نهادهای مرتبط، خردمندان، صنعتگران، تصمیم گیرندگان بایستی به گونه ای عمل کنند که مورد سرزنش و نکوهش آیندگان قرار نگیرند.

معاون صنایع دستی و هنرهای سنتی اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان گلستان

گلستان یکی از ۵ استان برتر کشور در امنیت سرمایه گذاری است

استان به درستی استفاده کند. همچنین در این جلسه رییس امور استان ها و مناطق سازمان برنامه و بودجه با اشاره به افزایش اختیارات استانها اظهار کرد: توجه به اتمام طرح های اثرگذار و ۶۵۰ طرح شاخص در کشور مورد توجه سازمان است که سهم گلستان ۲۷ طرح می باشد. علیرضا نعمتی یادآور شد: پیش بینی درآمدهای استان در بودجه سال آینده ۸۰۰ میلیارد تومان است در حالیکه دولت قریب به ۵ هزار میلیارد تومان در گلستان در مسیر توسعه هزینه خواهد کرد. لازم ذکر است در ششمین جلسه برنامه ریزی و توسعه گلستان از خدمات و زحمات محمولی روزبهان به عنوان رییس و خدیجه امینی به عنوان سرپرست سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان تقدیر و قدرت الله عابدی با حکم دکتر محمدباقر نوبخت به عنوان رییس سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان معرفی شد.

برنامه ریزی به عنوان مغز متفکر توسعه استان گفت: در بسیاری از شاخص ها همچون ضرب جینی و سرانه تخت بیمارستانی وضعی استان مناسب نیست که باید در جهت ارتقا آن تلاش کنیم. وی خاطر نشان کرد: برنامه ریزی روی مزیت های نسبی استان سرعت توسعه گلستان را افزایش می دهد و این سازمان باید با اشراف کامل بر این ظرفیت ها، از منابع

سه مرز هوایی، دریایی و زمینی است و باید توسعه بازگانی در دستور کار استان باشد. استاندار گلستان یادآور شد: بیش از ۵ میلیون محصول کشاورزی با تنوع ۹۲ گونه در گلستان تولید می شود و باید با امتناع از خام فروشی، محصولات فراوری شده این استان را صادر کرد تا موجب رونق اقتصادی شود. حق شناس با اشاره به جایگاه سازمان مدیریت و

مردم شهرستان آق قلا که در اثر وقوع سیل ابتدای امسال متحمل خسارت مالی و جانی شده بودند، با اهدای کمک های انسان دوستانه به یاری سیل زدگان سیستان و بلوچستان شتافته و محبت آن ها در یاری رسانی به آسیب دیدگان سیل گلستان را جبران کردند. جمع آوری این کمک ها بدون پشتیبانی نهادهای دولتی و به صورت خودجوش انجام شد و اهالی شهر و روستاهای سیل زده آق قلا اولین محموله کمک های ضروری و اقلام اولیه خود را صبح

آق قلا یی هامحبت مردم سیل زده سیستان و بلوچستان را جبران کردند

کمک های فراوانی از مردم سراسر ایران از جمله سیستان و بلوچستان به دست ما رسید و رسم جوانمردی آن است که پاسخ این رفتار محبت آمیز آن ها را در روزهای گرفتاری و مشکل جبران کنیم. تعدادی از اهالی سیل زده آق قلا که همچنان در چادر زندگی می کنند و برخی از آن ها نیازمند دریافت کمک هستند هم پس از وقوع سیل در سیستان و بلوچستان و نیاز مردم این مناطق به کمک های ضروری، در حد توان خود به یاری سیل زدگان شتافتند.

تناسب بین انرژی غذایی و منابع آب در گلستان

سیدمحسن حسینی - انرژی موجود در مواد غذایی و همچنین انرژی حاصل از فعالیت‌های متابولیسمی برحسب واحد حرارتی یعنی کالری بیان می‌گردد. از آنجا که یک کالری مقدار بسیار ناچیزی است، معمولاً از واحد بزرگتری به نام کالری بزرگ (کیلوکالری) که هزار برابر کالری کوچک است، استفاده می‌شود. در رژیم‌های غذایی، کالری، مقدار انرژی است که انواع غذاها و نوشیدنی‌ها برای بدن فراهم می‌کنند. اگر کالری بیشتری مصرف کنیم دچار اضافه وزن شده و اگر کالری کمتری مصرف کنیم، وزن، چربی و در نهایت توده عضلانی را از دست می‌دهیم. کالری موردنیاز بدن در شبانه‌روز به عوامل متعددی از جمله سن، جنس، قد، وزن، تراکم استخوانی، نسبت عضلات به چربی و میزان فعالیت بدنی بستگی دارد. مقدار توصیه شده مصرف روزانه کالری در سراسر جهان متفاوت است. کالری موردنیاز در روز برای کودکان بین ۱۰۰۰ تا ۲۰۰۰، برای نوجوانان بین ۱۴۰۰ تا ۳۲۰۰، برای مردان بین ۲۰۰۰ تا ۳۰۰۰ و در برخی منابع، بین ۲۴۰۰ تا ۴۰۰۰ کالری و برای زنان بین ۱۶۰۰ تا ۲۴۰۰ و در منابع دیگر، بین ۱۶۰۰ تا ۳۰۰۰ کالری در نظر گرفته می‌شود. طبق نظر مرکز بهداشت ملی انگلستان، یک مرد بالغ به‌طور متوسط نیاز به حدود ۲۵۰۰ کالری در روز برای ثابت نگه‌داشتن وزن خود دارد درحالی‌که به‌طور متوسط یک زن بالغ ۲۰۰۰ کالری در روز نیاز دارد. در امریکا ۲۷۰۰ کالری در روز برای مردان و ۲۲۰۰ کالری برای زنان توصیه شده است. به گزارش سازمان غذا و کشاورزی ملل متحد (FAO)، حداقل کالری فرد به‌طور متوسط در هر روز در سطح جهانی حدود ۱۸۰۰ کیلوکالری است. با افزایش سن متابولیسم بدن کاهش می‌یابد به همین دلیل افراد در سنین بالا به کالری کمتری نیاز دارند. در یک رژیم غذایی سالم، توزیع کالری نیز اهمیت زیادی دارد. پروتئین باید ۱۰ تا ۳۵ درصد، کربوهیدرات ۴۵ تا ۶۵ درصد و چربی ۲۰ تا ۳۵ درصد کالری مصرفی روزانه را تشکیل دهد، زیرا انرژی حاصل از قندها، کمتر از انرژی تولیدشده از چربی‌ها است و از نظر فیزیولوژیک، تولید انرژی از چربی‌ها برای بدن با صرفه‌تر است. نقش عمده پروتئین‌ها، نوسازی سلولی و تامین

رشد است ولی اگر انرژی حاصله از محل قندها و چربی‌ها، نیاز بدن را تامین نکند، پروتئین‌ها نیز طی واکنش‌های کاتابولیز تولید انرژی خواهند کرد. خلاصه‌ای از نتایج ارائه شده جمعیت استان گلستان بر اساس نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۹۵ توسط مرکز آمار ایران به شرح زیر است: جمعیت استان در سال ۱۳۹۵، تعداد ۱۸۶۸۱۹ نفر بوده که با سهم ۲.۳۳ درصدی، دارای جایگاه چهاردهم از نظر در کشور است. از کل جمعیت استان، تعداد ۹۳۸۳۲۷ نفر (۵۰.۲۱ درصد) مذکر و ۹۳۰۴۹۲ نفر (۴۹.۷۹ درصد) مونث می‌باشند. چنانچه به تفکیک سنی جمعیت نگاهی بیندازیم می‌بینیم که تعداد افراد زیر ۹ سال (کودک) ۱۸۳۱۴۱ نفر، تعداد افراد ۱۰ تا ۱۹ سال (نوجوان) ۱۳۳۳۲۰ نفر و افراد بالاتر از ۲۰ سال (بزرگسال) ۱۵۴۸۳۵۸ نفر بوده که از این تعداد بزرگسال، ۷۷۲۷۵ نفر مرد و ۷۷۱۰۸۳ نفر زن بوده‌اند. متوسط رشد سالیانه جمعیت بین دو سرشماری سال ۱۳۹۰ و ۱۳۹۵ استان ۱.۰۱ می‌باشد که از این حیث در جایگاه نوزدهم کشور است و با توجه به این رشد، پیش‌بینی می‌شود که جمعیت استان در سال ۱۴۰۰ ترکیب زیر را داشته باشد: کل جمعیت ۱۹۶۴۱۴۷ نفر، تعداد افراد زیر ۹ سال (کودک) ۱۹۲۴۸۳ نفر، تعداد افراد ۱۰ تا ۱۹ سال (نوجوان) ۱۴۴۳۲۵ نفر و افراد بالاتر از ۲۰ سال (بزرگسال) ۱۶۲۷۳۳۹ نفر که از این تعداد بزرگسال، ۸۱۶۹۲۴ نفر مرد و ۸۱۰۴۱۵ نفر زن خواهند بود. براساس آمارنامه وزارت جهاد کشاورزی، در سال زراعی ۱۳۹۵-۹۶، مقدار ۶۴۰ هزار از اراضی استان به کشاورزی اختصاص یافته که مجموعاً ۳ میلیون و ۶۴ هزار تن محصول تولید کرده است. مساحت اراضی آبی ۳۳۵ هزار هکتار

بوده (اعم از آبیاری شده به میزان حدود ۲۵۰ هزار هکتار و دیم با بارندگی بیش از ۵۰۰ میلی‌متر در سال به میزان حدود ۸۵ هزار هکتار) که تولید محصولات در آنها به حدود ۲ میلیون و ۲۷۰ هزار تن بالغ گردیده (آبیاری شده به میزان حدود ۱ میلیون و ۷۰۰ هزار تن و دیم با بارندگی بیش از ۵۰۰ میلی‌متر در سال به میزان حدود ۵۷۰ هزار تن) و مساحت اراضی دیم با بارندگی کمتر از ۵۰۰ میلی‌متر در سال، ۳۰۵ هزار هکتار با تولید حدود ۷۹۴ هزار تن محصولات کشاورزی بوده است. به عبارت دیگر، حدود ۱ میلیون و ۳۶۵ هزار تن از محصولات کشاورزی استان گلستان آب سبز به عمل آمده و از منابع آب تجدید شونده استان استفاده‌ای نمی‌کند. مجموع آب تجدید پذیر استان گلستان در شرایط نرمال، حدود دو و نیم میلیارد مترمکعب است که بخش شرب و بهداشت حدود ۲۰۰ میلیون مترمکعب، بخش صنعت و خدمات حدود ۱۰۰ میلیون مترمکعب، بخش محیط زیست حداقل ۱۰۰ میلیون مترمکعب و بخش آبی‌پروزی حدود ۱۰۰ میلیون مترمکعب را به خود اختصاص داده و باقی‌مانده پتانسیل که سهم کشاورزی و باغداری است به حدود ۲ میلیارد مترمکعب بالغ می‌گردد. از آنجا که تنها راه بدست آوردن انرژی موردنیاز بدن، مصرف غذا است و طبق محاسبات جهانی برای تولید ترکیبی از غذاهای گیاهی و حیوانی، به ازای ۱ کیلوکالری در روز، به ۱ لیتر آب نیاز است، میزان آب موردنیاز برای تولید کالری موردنیاز ترکیب‌های سنی و جنسی به شرح زیر است: یک کودک با نیاز حدود ۱۵۰۰ کیلوکالری در روز و ۵۴۸ هزار کیلوکالری در سال، معادل ۱۵ مترمکعب آب در روز

و ۵۴۸ مترمکعب آب در سال، یک نوجوان با نیاز حدود ۲۳۰۰ کیلوکالری در روز و ۸۴۰ هزار کیلوکالری در سال، معادل ۲.۳ مترمکعب آب در روز و ۸۴۰ مترمکعب آب در سال، یک مرد با نیاز حدود ۳۰۰۰ کیلوکالری در روز و ۱۰۹۵ هزار کیلوکالری در سال معادل ۳ مترمکعب آب در روز و ۱۰۹۵ مترمکعب در سال و یک زن با نیاز حدود ۲۳۰۰ کیلوکالری در روز و ۸۴۰ هزار کیلوکالری در سال، معادل ۲.۳ مترمکعب آب در روز و ۸۴۰ مترمکعب آب در سال، چنانچه جمعیت استان در سال ۱۴۰۰ به ۱۹۶۴۱۴۷ نفر برسد، آب موردنیاز برای تامین کالری موردنیاز افراد زیر ۹ سال (کودک) به تعداد ۱۹۲۴۸۳ نفر، ۱۰۵ میلیون مترمکعب، برای افراد ۱۰ تا ۱۹ سال (نوجوان) به تعداد ۱۴۴۳۲۵ نفر، ۱۲۰ میلیون مترمکعب، برای مردان بزرگسال به تعداد ۱۸۶۹۲۴ نفر، ۸۹۵ میلیون مترمکعب و برای زنان بزرگسال به تعداد ۸۱۰۴۱۵ نفر، ۶۸۰ میلیون مترمکعب خواهد بود و سرجمع آب موردنیاز برای تامین کالری موردنیاز جمعیت نزدیک به ۲ میلیون نفری استان حدود ۱ میلیارد و ۸۰۰ میلیون مترمکعب خواهد بود و در سال می‌باشد. اگر در محاسبات فوق، به جای کالری موردنیاز که متوسط وزنی آن برای جمعیت استان به ازای هر نفر ۲۵۱۰ کالری بدست می‌آید، طبق نظر سازمان غذا و کشاورزی ملل متحد (FAO) که حداقل کالری فرد به‌طور متوسط در هر روز در سطح جهانی را حدود ۱۸۰۰ کیلوکالری در نظر گرفته است محاسبه شود، آب موردنیاز برای تامین کالری موردنیاز جمعیت نزدیک به ۲ میلیون نفری استان حدود ۱ میلیارد و ۳۰۰ میلیون مترمکعب در سال می‌باشد. به عبارت دیگر پتانسیل ۲.۱ میلیارد مترمکعبی آب استان گلستان در بخش‌های کشاورزی و آبی‌پروزی موسوم به "آب آبی" نه تنها قادر است انرژی موردنیاز برای جمعیت استان را تامین نماید، بلکه توانایی تامین جمعیتی بالغ بر ۳۳۰ هزار نفر دیگر را هم خواهد داشت و بر این مزیت بیفزایید نعمت خدادادی "آب سبز" را که در حال حاضر حدود ۴۴ درصد از محصولات کشاورزی استان بدون نیاز به آبیاری توسط منابع متعارف تجدید شونده و تنها با بارش مستقیم باران به دست می‌آید.

■ کارشناس مسائل آب

وجود دارد که امیدواریم با اجرای این طرح، تا اول مهرماه سال آینده ۱۰۰ نفر از آنان به مدارس بازگردند. مدیرکل دفتر امور بانوان و خانواده استانداری گلستان با اشاره به اینکه تعداد زیادی از دختران در روستاهای محروم استان به دلایل مختلف از جمله فقر اقتصادی و مشکلات فرهنگی از تحصیل بازماندند، گفت: اجرای طرح کودکیار می‌تواند با افزایش روشنگری جامعه نسبت به اهمیت حضور زنان تحصیل کرده در خانواده، کمک قابل توجهی به حضور مجدد آنان در کلاس‌های درس داشته باشد.

اسلام‌آباد گنبد کاووس آغاز شد. الهه غیناوی افزود: شناسایی کودکان بازمانده از تحصیل و بررسی علل و عوامل آن، ارائه خدمات مشاوره‌ای و روانشناسی برای حل این مشکلات با حضور خانواده دانش‌آموزان و فراهم کردن زمینه آموزش آنان با دعوت از معلمان داوطلب با همکاری ادارات مرتبط از جمله آموزش و پرورش، دفتر امور اتباع و مهاجرین خارجی استانداری و دانشگاه علوم پزشکی گلستان، به‌زیستی و کمیته امداد از مراحل اجرای طرح کودکیار است. وی ادامه داد: هزار کودک بازمانده از تحصیل در گنبد کاووس

عملیات اجرای طرح کودکیار با محوریت دفتر امور بانوان و خانواده استانداری گلستان برای نخستین بار در این استان، به صورت پایلوت در منطقه اسلام‌آباد شهرستان گنبد کاووس آغاز شد. مدیرکل دفتر امور زنان و خانواده استانداری گلستان در نشست آغاز عملیات اجرایی طرح کودکیار در گنبد کاووس اظهار داشت: این طرح با هدف حمایت از کودکان بازمانده از تحصیل در سنین ۶ تا ۱۸ سال سراسر استان ابتدا در کارگروه بانوان و خانواده استانداری به تصویب رسید و اجرای آن از امروز به صورت پایلوت در محله

گنبد کاووس پایلوت اجرای طرح کودکیار در گلستان شد

ارسال محموله امدادی هلال احمر گلستان به سیستان و بلوچستان

محموله امدادی جمعیت هلال احمر گلستان برای حادثه دیدگان سیل سیستان و بلوچستان ارسال شد. به گزارش خبرنگار مهر، با توجه به وقوع سیل و آبگرفتگی در مناطقی از استان سیستان و بلوچستان، هلال احمر گلستان هم محموله امدادی به این استان ارسال کرد. این بسته شامل هزار بسته غذایی یک ماهه و ۱۰ تن برنج بود. مدیرعامل جمعیت هلال احمر گلستان با اعلام این خبر اظهار کرد: محموله امدادی ارسالی به مناطق سیل زده سیستان و بلوچستان شامل هزار بسته غذایی یک ماهه حاوی (قند، شکر، حبوبات، نمک، کنسروجات، تن ماهی و چای) و ۱۰ تن برنج است. محمدعلی هروی خاطر نشان کرد: با توجه به وقوع حادثه و لزوم کمک به امر امداد رسانی در شرایط حساس، تیم‌های عملیاتی و آموزش دیده جمعیت هلال احمر استان هم آماده صدور دستور و حضور در مناطق سیل زده استان سیستان و بلوچستان هستند.

»»

طرح زبده پروری در مدارس گلستان اجرایی شود

مدیرکل کمیته امداد امام خمینی (ره) استان گلستان گفت: طرح زبده پروری با هدف استعدادیابی دانش‌آموزان تحت حمایت کمیته امداد برای نخستین بار در مدارس سراسر استان گلستان اجرا می‌شود. به گزارش خبرنگار مهر، اسکندر اسکندری، ظهر دوشنبه در دیدار با مدیرکل آموزش و پرورش گلستان اظهار کرد: طرح زبده پروری با هدف استعدادیابی دانش‌آموزان تحت حمایت کمیته امداد با همکاری آموزش و پرورش استان گلستان در مدارس اجرا می‌شود. وی افزود: این نهاد در راستای توانمندسازی فکری و فرهنگی مددجویان در نظر دارد با بستر سازی در زمینه پرورش نخبگان و شناسایی استعدادهای نخبه برای رسیدن به قله‌های علمی این طرح را با همکاری آموزش و پرورش در مدارس اجرا کند. اسکندری عنوان کرد: نگاه راهبردی در خصوص پیشرفت و توسعه ی تولید علم و اندیشه در راستای نرم افزاری و مسئله نخبه پروری و حساس کردن آحاد جامعه به قشر آینده ساز کشور به ویژه پرورش نخبگان و همچنین اقتدار ملی و ابتکارات گره گشارا می‌توان از اهداف اصلی اجرای این طرح نام برد. وی تصریح کرد: دانش‌آموزان رتبه‌های برتر علمی، مسابقات قرآنی و جشنواره‌های فرهنگی و هنری با معدل بالا در اولویت این طرح هستند. اسکندری خاطر نشان کرد: پرورش دادن استعدادهای درخشان دانش‌آموزان برای حرکت به سمت رونق دادن به بازار علم و تحقیق نقش تاثیرگذار و به سزایی در آینده کشور دارد. وی یادآور شد: در این طرح، دانش‌آموزان تحت حمایت کمیته امداد در حوزه علمی، هنری، ورزشی و قرآنی در مدارس استان استعدادیابی می‌شوند.

تداوم حیات فرش ترکمن در گرو حمایت مسئولان

گسترده‌ی فرش دستباف در ترکمن صحرا بسیار شگفت‌انگیز است

تجارت، اداره کل میراث فرهنگی، موزه فرش گنبدکاووس و دفتر نماینده مجلس این شهرستان خواستار کمک به این ظرفیت ارزشمند اقتصادی منطقه شدند. در این نامه خطاب به استاندار گلستان اینگونه آمده است: احتراماً اینجانبان حبیب اله بقایی و اهالی صنف تولیدکنندگان و کارآفرینان صنعت فرش ترکمن در شهرستان گنبدکاووس و حومه که ذیل برگه را تایید نموده اند به استحضار عالی می‌رساند از دیرزمانی فرش و قالی ترکمن چون خورشید تابان گلهایش فروغ اختران به زیر پای جهانیان می‌درخشید و اکنون این صنعت به خزان زرد کساد و خواب زمستانی طولانی دچار گشته و فرش‌های رنگارنگ به علت رکود اقتصادی و تحریم‌های ناجوانمردانه کشورهای سلطه طلب و در رأس آن آمریکای جنایتکار، در انبارهای تولیدکنندگان و فروشندگان این صنف به دلیل نداشتن خریداران داخلی و خارجی در حال خاک خوردن می‌باشد. از طرفی بافندگان این صنعت از اهالی قشر ضعیف و مستضعف این جامعه هستند و در نبود مشتری و فروش نرفتن فرش، تولیدکنندگان نیز نمیتوانند جوابگوی هزینه‌های تولید باشند و ضربه سنگینی به این قشر مستضعف بوده و حتی دور از فروپاشی کانون گرم خانواده هایشان نمی‌باشد. اینجانبان تولیدکنندگان فرش تا امروز با هر مکافات و رنجی توانستیم چرخه این صنعت را سرپا نگه داریم ولی متأسفانه دیگر توان و تحمل و جوابگوی بافندگان به علت کمبود مالی نیستیم و تولیدکنندگان فرش ترکمن یکی پس از دیگری در حال قطع تولید و ترک این حرفه می‌باشند. در نهایت برای نجات این کشتی به گل نشسته یاری و مساعدت به سوی ناخدایی دراز می‌کنیم که نزدیک‌ترین فرد به کار ما مدیر و مسئول و متولی این صنعت و واقف آشنایی به دردها و رنج‌های ما باشد. لذا از جنابعالی استدعای عاجزانه داریم که به جهت جلوگیری از مرگ و نابودی این صنعت که روزگاری پرآوازه، ارزآور، کارآفرین و معیشت ساز بود، تسهیلاتی از قبیل وام و سایر تزریقات مالی امکان‌پذیر به رگ‌های خشکیده در نظر بگیرید و عنایت همکاری را برای رفع مصائب و معضلات ما مبذول فرمایید. رییس اداره صنعت، معدن و تجارت گنبدکاووس با رد برخی موارد مطروحه در نامه مذکور، گفت: هرچند فشار تحریم‌ها در بحث فروش فرش بی‌تاثیر نبوده ولی اوضاع به این بدی که در نامه ارسالی برخی فعالان حوزه فرش گفته شده، نیست. خلیل رجیبلی افزود: در حال حاضر بافنده‌های فرش ترکمن در حال فعالیت بوده و خریداران این هنر اصیل از دیگر نقاط برای خرید این محصول با بافندگان در ارتباط هستند. وی گفت: در راستای حفظ این هنر و حمایت از شاغلان این حوزه و برای تثبیت بیمه تامین اجتماعی مشمولانی که به هر دلیلی در برهه‌ای از زمان نتوانستند تعهدات خود را ادا نمایند، راینی‌هایی با بیمه تامین اجتماعی صورت گرفته تا این افراد بتوانند از این خدمات بهره‌مند شوند. رجیبلی با اشاره به پرداخت تسهیلات کم‌بهره به فعالان حوزه فرش عنوان کرد: به منظور مایه از شاغلان و تولیدکنندگان فرش ترکمن همیشه سعی داشتیم بیشترین میزان خدمت‌رسانی و تزیق تسهیلات کم‌بهره را اعتبارات موجود را به این افراد داشته باشیم که در سال گذشته با پرداخت تسهیلات ۴ درصدی، وام‌های یکصد میلیون ریالی به ۱۰۵ نفر و اعطای تسهیلات یک میلیارد و دویست میلیون ریالی، مجموعاً ۱۰ میلیارد و یکصد و هفتاد میلیون ریال تسهیلات پرداخت شد که کمک شایان توجهی در این عرصه محسوب میشود.

فرش‌های بافته شده است که به عنوان سرمایه‌های ما بازاریان خاک می‌خورد و اگر نتوانیم با خرید محصولات بافنده‌ها آنها را به بودن در این کار تشویق کنیم، شک نکنید افراد زیادی به جمع بیکاران کشور اضافه خواهد شد زیرا رنگ‌رها، کسانی که دارقالی می‌سازند، آنهایی که در این مسیر با حمل و نقل محصولات در آمد کسب می‌کردند و حتی بازاربایی که با فروش فرش و کسب درصدی از آن، زندگی خود را می‌گذرانند از این درآمدزایی محروم خواهند شد. مدرسی افزود: تنها بازاری که اخیراً دلخوشش بودیم نمایشگاه‌های داخلی و بین‌المللی بود که با بدتر شدن شرایط اقتصادی و تأثیر تحریم‌ها، در نمایشگاه‌های بین‌المللی هم فروش چندانی نداریم. وی با لحنی که حاکی از خستگی بود، بیان کرد: اگر تحریم‌ها رفع شود و بازار فروش خوب پیدا کنیم، خیلی سریع می‌توانیم به روزهای سابق برگردیم و رونق تولیدی که رهبر هم به آن اشاره دارد را در منطقه خودمان احیا سازیم. گویی مشکل فرش ترکمن تنها گریبانگیر این خطه نیست زیرا وقتی با صاحب یکی از کارخانه‌های ریسندگی اصفهان که از قضا جزو طلبکاران تولیدکنندگان فرش در گنبدکاووس هم است، هم صحبت شدم، گفت که از دست رفتن فعالیت در زمینه تولیدات فرش ترکمن تنها منطقه گنبدکاووس و یا ترکمن صحرا را تحت تأثیر قرار نمیدهد بلکه تولیدکنندگانی همچون مارا نیز به رکود نزدیک می‌کند. سید عباس فیاض از تولیدکنندگان نخ فرش در اصفهان افزود: مقصد فروش کنونی ما در منطقه گنبدکاووس، یک دهم سال قبل است و سال قبل نیز به نسبت کمتر از سال‌های گذشته بود که این روند نزولی مداوم باعث می‌شود ما نیز مجبور شویم کارگرهای خود را تعدیل کنیم و این یعنی افزوده شدن به جمعیت بیکار که می‌تواند زمینه ساز انواع ناهنجاری‌های اجتماعی شود. وی افزود: فرش ترکمن به دلیل مقرون به صرفه بودن و کیفیت مناسبی که دارد از قدیم‌الایام مورد توجه همگان بوده و در روزهایی که به راحتی در بازار جهانی به فروش می‌رفت باید یک مسیر دائمی برای ارائه آن به مشتریان جهانی تعبیه می‌شد که متأسفانه این چنین نشد و امروز شاهد آن هستیم که با از دست رفتن بازارهای جهانی، نه تنها فرش ترکمن بلکه تولیدات مشابه آن در کل کشور به مشکل برخورداند. جمعی از فعالان عرصه تولید و بازاریابی فروش این هنر دستی ترکمنها در فشاری مضاعف و ناامید از آینده مبهم فرش ترکمن با تهیه نامه و ارسال آن به دستگاه‌های مربوطه همچون استانداری گلستان، اداره کل صنعت معدن و

راه معاششان بافتن قالیچه و فرش بود، باعث تداوم فعالیت در این مسیر شد. وی در ادامه افزود: در گذشته بیش از دو هزار بافنده که هر کدام خرج یک خانوار را می‌دادند در منطقه گنبدکاووس مشغول به بافتن فرش در ابعاد مختلف بودند که رفته رفته این تعداد نصف شد و همچنان به دلیل فروش نرفتن فرشها، در حال ترک این کار هستند. وی با بغضی از خجالت گفت: اخیراً یکی از بافنده‌هایم برای تامین هزینه درمان کودکش مبلغ یکصد هزار تومن از من طلب کرد ولی نداشتیم که کمکش کنم و تا صبح غصه می‌خوردم که اگر اتفاقی برای کودکش بیفتد تقصیر من است و این موضوع بر روی دوشم سنگینی می‌کند ولی آیا برای مسئولان هم همینقدر سنگین است؟ بقایای با حسرت از دوران رونق تولید فرش ترکمن یاده کرده و می‌گوید: در سال‌های ۷۳ تا ۸۰ روزانه ۱۰۰۰ مترمربع فرش در منطقه گنبدکاووس به فروش می‌رفت که بخشی اقتصاد شهرستان و خانواده‌هایی که شغل دیگری نداشتند را تامین می‌کرد ولی به مرور زمان این وضعیت از دست رفت و پس از سال ۸۰ شاهد پسرقت در بازار فروش فرش ترکمن بودیم ولی از سال ۹۰ تا کنون به ورطه نابودی رسیده‌ایم و الان فروش منطقه به زور به روزی ۵۰ مترمربع می‌رسد. بقایی افزود: در آن ایام از تمام استان‌های کشور تقاضا برای خرید فرش وجود داشت و حتی برخی برای تحویل درخواستشان مدتی را به انتظار می‌ماندند و علاوه بر آن بسیاری از خریداران، تولیدات فرش ترکمن را برای عرضه در بازارهای جهانی و صادرات به کشورهای نظیر آلمان، آمریکا، کانادا، لبنان و حتی برخی کشورهای قاره آفریقا از ما می‌خریدند که ارزآوری برای کشور نیز به همراه داشت. وی در حالی که با حسرت به فرش‌های انباشته شده در مغازه‌اش اشاره می‌کرد، گفت: بیست میلیارد ریال سرمایه به صورت فرش به خاطر نبود مشتری در انبارم خاک می‌خورد. این فعال حوزه تولید و فروش فرش ترکمن با اشاره به بدی ۱۰ میلیارد ریالی ناشی از فروش نرفتن محصولات تولیدی، آن را فشار مضاعف توصیف کرد که توان ادامه مسیر را از وی سلب کرده و از تصمیم خود برای ترک این حوزه در ایامی می‌گوید که به جای حل مشکلات، بر حجم آنها افزوده می‌شود. جلیل مدرسی از دیگر فعالان عرصه فرش ترکمن نیز در این باره گفت: مشکل اصلی برای فعالیت در این زمینه فروش نرفتن فرش‌های بافته شده است و در نبود خریدار، بافنده‌ها نیز رمقی برای نشستن پشت دار قالی و بافتن تار و پود فرش را ندارند. وی گفت: انبارها انباشته از

فرش ترکمن با شهرت و آوازه جهانی خود، پدیده‌ای ویژه در هنر قالی‌بافی است که به گفته فعالان این روزها حال و روز خوشی نداشته و متأثر از تلاطمات بازار از دست رفته و بیم آن می‌رود شمار بسیاری از فعالان این عرصه به خیل بیکاران بپیوندند. فرش آینه‌ای زنده از فرهنگ ترکمن‌ها در طول تاریخ و از نشانه‌های بارز فرهنگ عمیق و تنومندی است که نه تنها در مقابل هجوم بیگانگان و اقوام مختلف داخلی و خارجی سخت مقاومت کرده بلکه به گونه‌ای رفتار نموده که فرهنگ تحمیلی بیگانه را در خود حل کرده و به آن سیمای ترکمنی بخشیده و تا آنجا که تاریخ یاد می‌کند، ترکمن با فرش و فرش با ترکمن شهرت داشته است. فرش در بین ترکمن‌ها همچون درختی است که ریشه در ژرفای خاک صحرا داشته و قرن‌هاست که با بافتن تار و پودهای آن، نقش و نگارهای اصیل و سنتی را که معرف باورها و فرهنگ اصیل خودشان است، از نسلی به نسل دیگر منتقل و تا به امروز حفظ کرده‌اند. فرش ترکمن از دیرباز جایگاه قابل توجهی در بازارهای داخل و خارج از کشور و نیز نزد دوستان هنر داشته و جلوه‌گری آن در نگاه عاشقان هنر رخ می‌نماید؛ این درحالیست که گفته دست‌اندرکاران تولید و عرضه این صنعت دستی دارای آوازه جهانی، این روزها بر اثر رکود و کم شدن خریدارهایش در بازارهای جهانی که عمدتاً به دلیل تحریم‌های چند ساله اخیر است، وضعیت مناسبی نداشته و نیاز به تامل و توجه مسئولان دارد تا رونق تولید آن همچون گذشته پایدار بماند. فرش ترکمن با وجود گسترش صنایع ماشینی همچون فرش کاشان یا اصفهان، جایگاه خاص خود را در کانون خانواده‌های ترکمن حفظ کرده زیرا کیفیت استثنایی این کالای نفیس و لوکس موجب گذر آن از مرزهای تاریخ به زمان حال شده و به آینده نیز امتداد خواهد یافت. گسترده‌ی فرش دستباف در ترکمن صحرا بسیار شگفت‌انگیز است، بطوریکه در تمامی منطقه، چه در مراکز شهری، روستایی و همچنین در ایلات و عشایر قالیبافی متداول بوده و این صنعت یکی از منابع ارتزاق ترکمن‌ها است. گلستان از دیرباز مهد تولید فرش‌های دستباف از جمله فرش ترکمن بوده و هزاران نفر در حوزه تولید، بازاریابی و فروش فرش ترکمن فعالیت می‌کنند؛ تار و پود فرش‌های ترکمن را اغلب زنان و دخترانی گره می‌زنند که از کودکی، نوای یکی زیر دو تا رو، لالایی دلنواز مادران آنها بوده و امروز هنر آنها شهره جهان شده و بازارها و هنردوستان دنیا، خریدار دست بافته‌های آنان است. این هنر کم‌نظیر که در کنار حل مشکل معیشتی خانواده‌های ترکمن، معرف هنر زنان این قوم بزرگ نیز می‌باشد، به گفته فعالان این عرصه، این روزها تبادر شده و با کم شدن میزان تولیدش در سال جاری و پایین آمدن حجم عرضه آن در بازارهای داخلی و خارجی که درآمد خانوارهای بافنده و سایر فعالان این بخش را تامین می‌کرد، موجی از نگرانی را برای تولیدکنندگان ایجاد نموده و چنانچه مسئولان، چون طبیب در وقت نیاز بر بالینش حاضر نشده و درد آن را دوا نکنند، فردا مصداق ضرب‌المثل نوش دارو پس از مرگ سهراب خواهد بود. در این رابطه حبیب‌الله بقایی از فعالان تولید و فروش فرش ترکمن در حالی که ناامید از اقدام بموقع مسئولان امر بود، گفت: بیش از ۲۵ سال از عمرم را در این عرصه سپری کردم و جز سال‌های ابتدایی که برای سود به این فعالیت روی آورده بودم، عشق به پیشرفت فرش ترکمن و گسترش آن به منظور ایجاد اشتغال در خانواده‌هایی که تنها